

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๒

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง วุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภามีมติเสนอเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัย ตามมติของ นายอาชิส เบ็ญหาวัน สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้เสนอ

วุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำวินิจฉัยว่า
สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวแรก
ซึ่งจะมีการเลือกตั้งระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ได้ แต่คุณสมบัติ
ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๕ กล่าวคือ ต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า
สี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยคณะกรรมการ
การเลือกตั้งได้ให้เหตุผลว่า บทบัญญัติตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ เป็นการรับรอง
องค์กรสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ทำหน้าที่ต่างๆ ของวุฒิสภาดำเนินการ
ใหม่ไปก่อนจนกว่าจะครบวาระสี่ปี ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๔ เพราะฉะนั้น จึงไม่ถือว่าสมาชิก
วุฒิสภาปัจจุบันเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉะนั้น ในบทเฉพาะกาล
มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ จึงได้บัญญัติยกเว้นเรื่องคุณสมบัติต่างๆ ขึ้นไว้ เพื่อเชื่อมต่อระหว่างบุคคล
ผู้มาทำหน้าที่จากระบบวุฒิสภาเก่ามาสู่องค์กรตามรัฐธรรมนูญใหม่เท่านั้น ต่อมาสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับ
ผลกระทบจากคำวินิจฉัยดังกล่าวได้ทำหนังสือคัดค้านคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยโต้แย้ง
คำวินิจฉัยว่า บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ได้บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่ง
อยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป และ
บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ ได้บัญญัติมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓)
มาใช้บังคับกับสมาชิกวุฒิสภาดำเนินการตามวรรคสาม หมายความว่า ไม่ให้นำเรื่องอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
และการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มาใช้บังคับกับสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับการรับรอง
สถานภาพตามวรรคสาม คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ฉบับปัจจุบัน สมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวจึงได้เสนอญัตติขอให้วุฒิสภามีมติเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

พิเคราะห์คำร้องของประธานวุฒิสภาแล้วมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย ดังนี้

๑. วุฒิสภาโดยประธานวุฒิสภามีอำนาจเสนอเรื่องตามคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

๒. สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันหากจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวแรกนี้ จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ (๒) (๓) หรือไม่

สำหรับประเด็นข้อ ๑ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” เห็นว่าเรื่องนี้แม้ประธานวุฒิสภามีอำนาจส่งเรื่องตามมติของวุฒิสภามาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในฐานะที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า จะต้องมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญขององค์กรวุฒิสภาเกิดขึ้นด้วย ส่วนปัญหาตามคำร้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันว่า จะต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ (๒) (๓) ดังกล่าวข้างต้นในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาคราวแรกนี้หรือไม่ กรณีหาใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญขององค์กรวุฒิสภาแต่อย่างใด จึงไม่ชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับเรื่องของวุฒิสภาโดยประธานวุฒิสภาส่งมาไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT